

lumpsum nieuwsbrief

oktober 2006

werk in uitvoering

Het leven van alledag....

Als u dit leest, is de teldatum 1 oktober 2006 voorbij. De eerste teldatum waarop met de nieuwe gewichtenregeling gewerkt moet gaan worden (die overigens los staat van lumpsum, maar dit terzijde). En de teldatum die het startschot is van de nieuwe begroting, eigenlijk de tweede lumpsumbegroting.

Is het nieuwe er al af? Of is het nog even wennen, die verschillende bedragen per maand en het gegeven dat inkomsten voor en uitgaven aan de salarissen van het personeel niet meer één op één iedere maand aansluiten.

Ik denk dat de vragen en zorgen van alledag weer hun greep op uw werk hebben hervonden. De begroting maken is onderdeel van de schooljaarcyclus. Het leven van alledag herneemt zijn loop.

Maar niet meer net als vroeger. Lumpsumfinanciering zal voor het grootste deel van het primair onderwijs, zoals dat heet, beleidsarm zijn ingevoerd. Zoals in de vorige nieuwsbrief al stond, is de verwachting dat beleid gaandeweg traceerbaar vertaald zal gaan worden in (meerjaren)begrotingen. En dan kan de nieuwe begroting een eerste stap zijn. Dat hoop ik ook.

Bij het voortgezet onderwijs hebben we dat ook gezien. De een gaat sneller over op een systeem van eerst zeggen wat je wilt en dan pas begroten dan de ander, die eerst kijkt wat er beschikbaar is en dan gaat passen en meten. En dan meestal hetzelfde doet als vorig jaar.

Onderzoek bij het voortgezet onderwijs ca. drie jaar na invoering van lumpsum daar, leerde dat deze financieringsvorm inderdaad een instrument is voor meer beleidsvoering.... als je dat als verantwoordelijke (bestuurder of directeur) zo ziet en dat wilt. Hoezeer dit ook als een open deur klinkt.

En zo zal het leven van alledag over een paar jaar zijn.

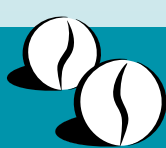
Werken vanuit een meerjaren strategisch plan met een bijbehorende

(investerings)begroting. Werken met inhoudelijke (en niet uitsluitend cijfermatige) managementrapportages. Werken met een verantwoording, die uiteindelijk het bestuursverslag als onderdeel van het jaarverslag interessant en prettig leesbaar maakt, een startpunt voor de discussie voor volgende jaren.

Zoals ook in andere sectoren van onze maatschappij het leven van alledag is.

Ik wens u een prettige (alle)dag.

Monica van der Hoff-Israël
projectleider

lumpsum
primair onderwijs

“Hoezo, kansen onder lumpsum??”

Zoals u weet hebben 12 pilotbesturen al twee jaar met een vorm van lumpsumfinanciering gewerkt voordat het hele primaire onderwijs per 1 augustus jl. op lumpsum overging.

Hoe reëel hebben zij dat nu ervaren, méér kansen onder lumpsum?

Een paar quotes:

1. Schuiven in de tijd en meerjaren denken als kenmerken van de nieuwe beleidsruimte onder lumpsum voor schoolleiders.
2. Lumpsum ervaren als versneller van het veranderingsproces naar maatschappelijk ondernemen.
3. Het beleidsvoerend vermogen op het niveau van de school is onder lumpsum in beweging gekomen.
4. Lumpsum als middel om ambities op basis van visie en beleid te realiseren.

Leest u het hele verhaal op onze site www.lumpsumportaal.nl onder documentatie/artikelen.

Handig: de handreikingenmatrix!

Op de nieuwe website www.lumpsumportaal.nl vindt u aan de linkerkant onder het kopje 'Praktijk' de handreikingenmatrix. In deze matrix staan hulpmiddelen voor onderwijsorganisaties die bezig zijn met 'lumpsum' in de brede zin van het woord.

De handreikingen zijn ontwikkeld door een grote groep organisaties: in de eerste plaats de deelnemers aan het pilotprogramma lumpsum (die hebben er ook daadwerkelijk mee gewerkt), maar ook door vele andere organisaties die een bijdrage wilden leveren aan een succesvolle implementatie van lumpsumfinanciering. Om het zoeken naar de handreikingen zo soepel mogelijk te laten verlopen, zijn in de horizontale balk de belangrijkste beleidsdomeinen vermeld: onderwijs, organisatie, financiën en personeel. Omdat in het kader van de invoering van lumpsum de medezeggenschap een belangrijk onderwerp is gebleken, is dit als extra 'domein' opgenomen.

In de verticale balk is getracht een onderverdeling te maken tussen de verschillende opbrengsten uit het pilotprogramma. We vinden hier de praktijkervaringen (beschrijvingen), modellen/profielen, rekentools (meestal excelbestanden), scans/checklists en een restrubriek algemene informatie/ presentaties (dat laatste in powerpoint).

De onderverdeling is arbitrair omdat de

	Onderwijs	Organisatie	Financiën	Personeel	Medezeggenschap
Beschrijvingen					
Modellen/profielen					
Rekentools					
Scans/checklists					
Presentaties					

handreiking soms net niet helemaal de lading van het onderwerp dekt of eigenlijk veel meer is dan één soort hulpmiddel. Er is in laatstgenoemd geval voor gekozen sommige handreikingen in meerdere vakjes op te nemen, zodat de gebruiker meer kans heeft de juiste informatie te vinden. Het doel is nogmaals de bezoeker van de site snel naar de juiste hulpmiddelen te brengen. Klik op een van de cellen in de matrix voor een overzicht van de bijbehorende handreikingen (downloads). Elke

handreiking wordt kort beschreven. Ook de bron (de organisatie die het heeft ontwikkeld) wordt vermeld. Per handreiking

is aangegeven voor welke sector(en) (basisonderwijs, speciaal (basis) onderwijs) het document bestemd is en of het zich richt op een- en/of meerpitters. Sommige handreikingen bestaan uit meerdere documenten en zijn daarom ingepakt. Met het programma Winzip kunnen deze .zip bestanden uitgepakt worden naar uw harde schijf.

In de matrix staan veelgevraagde opbrengsten uit het project lumpsum van de afgelopen twee jaar. Er is veel meer beschikbaar; niet alles

kan een plek krijgen in deze matrix. Heeft u niet gevonden wat u zocht of zoekt u meer handreikingen? Ga

dan op de website aan de linkerkant naar het kopje 'documentatie' en klik vervolgens 'archief' aan. Daar vindt u de lange lijst van pilotopbrengsten in alfabetische volgorde op titel en bron. Wordt er achter de bron nog een 'M' (van Matrix) vermeld, dan staat deze handreiking ook in de matrix.

De praktijk onder lumpsum

Vijf regionale bijeenkomsten in respectievelijk Eindhoven, Voorschoten, Assen, Almelo en Eemnes.

U zelf bepaalt welke presentaties en ronde-tafel-discussies u bezoekt. Waar u ook voor kiest, het gaat om de praktijk en u neemt er wat van mee: een handreiking, een model, een instrument. Pilotbesturen en onderwijsorganisaties staan voor u klaar. U kunt ook gebruik maken van een gratis consult van een half uur. Dan moet u zich wel inschrijven, voor de spreekkamer van uw keuze.

Leergeld

Het is inmiddels oktober 2006 en de begroting voor 2007 moet op korte termijn gemaakt worden. Niet alleen 'op bestuursniveau', maar ook op 'schoolniveau' behoort zorgvuldig gepland te worden welke uitgaven in het komend jaar worden gedaan. Schooldirecties hebben daar in de regel een belangrijke taak en verantwoordelijkheid. In opdracht van de projectorganisatie zijn in de afgelopen jaren een aantal 'begrotingsinstrumenten' ontwikkeld, die daarvoor gebruikt kunnen worden. De meeste van deze instrumenten zijn met name geschikt voor 'het bovenscholingsniveau'. Er is echter ook een begrotingsinstrument ontwikkeld dat zich veel meer richt op de schoolleider: 'Leergeld'.

Nog meer materiaal voor begroten

Als u verder wilt gaan in uw komende begroting(en) dan voortborduren op uw begroting van het vorige jaar en het jaar daarvoor, is op de site van de projectorganisatie lumpsum po een aantal praktische modellen te downloaden. U gaat daarvoor naar www.lumpsumportaal.nl, de handreikingenmatrix, dan kiest u "financieel".

Wij noemen u de volgende handreikingen:

Onder "modellen en profielen":

- een beleidsrijke exploitatiebegroting, geleverd door het pilotbestuur Achtkarspelen in samenwerking met Metrium en speciaal bedoeld voor meerpitters. Deze meerjarenbegroting bevat één jaar historische cijfers en de begrote bedragen voor het lopende jaar en de vier daarop volgende jaren. De inrichting van het model is conform het OCW-voorschrift Jaarverslaggeving PO.
- een instrument toedeling middelen (het inmiddels al breder bekende FPE-model). Dit verdeelt de rijksvergoeding voor de formatie in de vorm van formatieplaatseenheden naar de scholen. Hierdoor is ook tijdens het lopende schooljaar een maximale mobiliteit mogelijk en wordt het risico dat hoort bij het werkgeverschap bij het bestuur gelegd en niet bij elke directeur van de bij het bestuur horende scholen. Het is ontwikkeld door

Vragen over bekostiging of over de personele kosten? Ook daarvoor is een aparte stand ingericht. Meer weten? Kijkt u in de uitnodiging met folder die in de eerste week van oktober is binnengekomen bij besturen en scholen of op onze website www.lumpsumportaal.nl.

'Leergeld' kunt u vinden in de Handreikingenmatrix op ons portaal www.lumpsumportaal.nl, onder de kop 'Financieel - Rekentools'. Omdat een schoolleider pas een (goede) begroting kan maken als de kaders 'op bestuursniveau' bekend zijn is Leergeld zó opgebouwd dat eerst op bestuursniveau de financiële kaders moeten worden toegewezen en dat daarna op schoolniveau 'on-line' een begroting kan worden gemaakt. De begrote gegevens worden (uiteraard) bewaard en kunnen nadien ook worden bewerkt, waarbij tevens kan worden bijgehouden in hoeverre de begroting al is uitgeput.

pilotbestuur De Basis te Arnhem in samenwerking met de VOS/ABB en bedoeld voor meerpitters.

- Een begrotingsmodel incl. planning & control, speciaal bedoeld voor eenpitters en kleine meerpitters, ontwikkeld door pilotbestuur Johannes Calvijn te Sliedrecht. Het begrotingsmodel geeft een overzicht van alle inkomende en uitgaande geldstromen voor een periode van vijf kalenderjaren. Onderdelen van het model zijn: baten en lasten op het gebied van (a) personeel/formatie (b) personeelsbeleid (c) materieel, de exploitatierekening, waardering, investering(s)plan, reserves en voorzieningen, de balans en kengetallen/ grafieken.

Deze begrotingsmodellen worden u ook gedemonstreerd en toegelicht op de regionale conferenties van de projectorganisatie lumpsum po in november en december, zie ook onder "agenda". Onder "rekentools" vindt u een begrotings/ en simulatietool voor SBO en SO en eenzelfde instrument, dan alleen geheten simulatietool, voor WEC's, ontwikkeld door pilotbestuur SSOT te Tilburg. In de zelfde kolom vindt u verschillende rekenmodellen en modellen voor afschrijving van inventaris die, als u geen kant en klaar model wilt gebruiken, voor uw eigen begroting goed bruikbaar kunnen zijn.

NOT 2007

Over een paar maanden is hij er weer: de tweejaarlijkse Nationale Onderwijs Tentoonstelling in de Jaarbeurs te Utrecht, van 23 tot en met 27 januari.

Ook de projectorganisatie lumpsum po zal er, dan voor het laatst, met een grote stand aanwezig zijn. In die stand bieden wij ruimte voor het eenpitterplatform en voor de nieuwe projectorganisatie rond de WMS (Wet Medezeggenschap Scholen), de nieuwe wetgeving rond de medezeggenschap in het onderwijs. Met deze projectorganisatie werken wij nauw samen en wij zullen dan gezamenlijk een brochure rond medezeggenschap uitbrengen.

Maar er zijn ook andere, minder "zakelijke" redenen om onze stand te bezoeken.....

Laat u verrassen en bezoek ons!

Publicaties

- Lumpsumbekostiging basisschool (april 2006)
- Lumpsumbekostiging, Scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs (januari 2006)
- Lumpsumbekostiging, SBO en samenwerkingsverbanden WSNS, (november 2005)
- Lumpsum in Uitvoering, 12 pilots – 12 verhalen (september 2005)
- Goed besteed, verantwoord onder lumpsum (april 2005)
- Checklist Administratieve Organisatie (januari 2005)
- Medezeggenschap is partnerschap (januari 2005)
- Bekostiging; de knikkers en het spel (juni 2004)
- Invoering: om de kwaliteit van het onderwijs (mei 2004)

Agenda

Regioconferenties 'De praktijk onder lumpsum'

donderdag 2 november Hotel Eindhoven

**woensdag 15 november Hotel de Gouden Leeuw,
Voorschoten**

woensdag 29 november Hotel Assen

donderdag 30 november Theaterhotel Almelo

**donderdag 7 december Hotel De Witte Bergen,
Eemnes**

Kijk voor meer informatie op onze website

www.lumpsumportaal.nl

Direct aanmelden kan via www.deelnameregistratie.nl

Colofon

De nieuwsbrief "Werk in uitvoering" is een uitgave van projectbureau lumpsum po, dat is opgericht door het ministerie van OCW en vertegenwoordigers uit de tien onderwijsorganisaties: AOb, AVS, Besturenraad, Bond KBO, Concent, CMHF, Onderwijsbond CNV, VBS, VGS en VOS/ABB.

De nieuwsbrief is gericht op iedereen die zich met lumpsum bezighoudt, met name besturen, bovenschools management, schoolleiders, (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraden en stafleden in het primair onderwijs. De nieuwsbrief verschijnt minimaal 4 keer per jaar.

Adres

Lumpsum po
Postbus 2511
3500 GM Utrecht
t 030 292 7881
www.lumpsumportaal.nl

Redactie

Karen Titulaer
redactie@lumpsumpo.nl
t 030 292 7881

Extra exemplaren

Bertina Zinger
info@lumpsumpo.nl
t 030 292 7881

Ontwerp en opmaak

Drupsteen + Straathof,
Den Haag

Fotografie

Gerard Helt

Cartoon

Mirjam Vissers

Drukwerk

Drukkerij A-twee,
Waddinxveen